

EXPRES

NA CZĘŚĆ UKOCHANEGO
PREZYDENTA

Z DNIA na dzień wzrasta wyko-
nanie planu miesięcznego w
ZPB im. Róży Luksemburg. Jak
podawaliśmy, załoga tych zakładów
zobowiązała się w dniu 5 bm. uczi-
cić 60 rocznicę urodzin Prezydenta
Bieruta dodatkową produkcją war-
tości ponad 400 tys. zł. W czasie
pierwszej pięciodniówki wypro-
dukowano ponad plan tysiące metrów
i kilogramów towaru wartości 67.112
zł.

W owym entuzjastycznym współ-
zawodnictwie o przedterminowe wy-
konanie podjętych zobowiązań wy-
różnia się tkalnica, która do 15 bm.
wykonała już 127 proc. planu w sto-
sunku miesięcznym. Jak dotąd pro-
dukuje ją partia tkaczy majstra Stefa-
na Klimczaka, który w pierwszej pię-
ciodniówce zobowiązaniowej osią-
gnął 129 proc. planu.

WYKONALI PRZED TERMINEM

Uczucia wyraża się najlepiej czy-
nem. Dali temu piękny przykład
dwaj majstrowie ZPB im. Kunickie-
go: Józef Pietrzak i Jan Hajduk,
którzy zobowiązania, podjęte na
część 60 rocznicy urodzin Prezyden-
ta, wykonali na kilkanaście dni przed
terminem.

Józef Pietrzak, który do dnia 18
kwietnia zobowiązał się dać wraz ze
swoją brygadą 570 metrów tkanin
ponad plan, osiągnął już 736 m. Po-
dobnie majster Jan Hajduk zobo-
wiązanie swoje zamiast w dniu
18 kwietnia, wykonał już w dniu
15 marca dając wraz ze swoim ze-
społem tkaczy 1.114 m tkanin ponad
plan.

Przykład ich powinien spotkać się
z nasładowaniem pozostałych maj-
strów tych zakładów. Nie można bo-
wiem lepiej okazać swego przywią-
zania i miłości dla naszego Prezy-
denta jak poprzez wzmocnienie pra-
cy tej Polski, o której się i szczę-
ście On walczył i którą prowadzi.

Depesza M. Rakosiego do premiera J. Cyrankiewicza

Do
Towarzysza
Józefa Cyrankiewicza
Prezesa Rady Ministrów
Rzeczypospolitej Polskiej
Warszawa.
Proszę przyjąć moje gorące po-
dziękowanie za pozdrowienia i naj-
lepsze życzenia nadane na okazji
60 rocznicy moich urodzin.
(—) M. RAKOSI

Przy Klubie Techniki i Racjonalizacji
na Muranowie pracuje aktywnie bryga-
da inżyneryjno-robotnicza, która o-
pracowuje wnioski racjonalizatorskie.
Na zdjęciu: Władysław Szczepanek —
ślusarz racjonalizator z Muranowa oma-
wia z pracownikiem działu technicznego
na Muranowie, Zdzisławem Szałkowskim,
studentem III roku Politechniki, swój
projekt racjonalizatorski — automatyczny
przyrząd do rozkładania zębów w
pilach tarczowych.

Pogrzeb Henryka Lukreca

WARSZAWA — Dnia 18 bm. odbył się
w Warszawie pogrzeb p. Henryka
Lukreca — wiceprzewodniczącego Rady
Naczelnej Stronnictwa Demokratycznego,
prezesa Rady Programowej Polskiego
Radia, b. przewodniczącego Zarządu Głó-
wnego Związku Zawodowego Dziennika-
rzy RP, zasłużonego działacza politycz-
nego i wybitnego publicyści.

Nr 68 (2034)

ROK VII.

ILUSTROWANY

ŚRODA

Nie możesz pozostać obojętny!

Wszystko jedno kim jesteś —
profesorem czy robotnikiem, gór-
nikiem czy chłopem, komunistą
czy katolikiem, nie możesz pozos-
tać obojętny wobec nowej nielud-
kiej zbrodni amerykańskich impe-
rialistów w Korei.

Ta prawda była z każdego słowa
przemówienia profesora — bakte-
riologa Przemyskiego i Marii Czer-
wonki — przewodownicy pracy z war-
szawskich zakładów T-11, tą
prawdą pulsowały słowa przewo-
dniczącego Związku Górników
Czerwińskiego i publicyści katolic-
kiego, Kętrzyńskiego.

Tysiące lat gnębiły ludzkość stra-
sne zarazy: dżuma, cholera, tyfus
i ospa. Wysiłkiem i ofiarą tysięcy
uczonych — bohaterów walki o
zdrowie człowieka — ludzkość opa-
nowała potworne klęski.

Dziś zarazki dżumy, cholery, ty-
fusu i ospy wyhodowane w labora-
toriach amerykańskich uczonych,
rozrzucone rękami amerykańskich
żołdaków niosą znowu ludziom cho-
roby i śmierć.

Za plecami amerykańskich uczo-
nych-morderców stoi rząd ame-
rykański, który finansuje laborato-
ria — kuźnię śmierci, stoi ustrój,
który stwarza zapotrzebowanie na
środki masowej zagłady, stoi wła-
dza wielkiego kapitału, któremu po-
trzebna jest wojna i śmierć milio-
nów ludzi.

Nikt nie może pozostać obojętny
wobec metod stosowanych przez
Amerykanów w Korei. Jako oby-
watel rozwijającego się wspomnia-
le kraju, kraju budującego socja-
lizm, nie możesz pozostać obojętny
wobec bestialskiej wojny przeciw-
ko narodowi, który przed napaścią
amerykańską tworzył tak, jak Ty
naród, nowe sprawniejsze życie.

Jako Polak nie możesz pozostać
obojętny wobec sił, które chciały-
by przygotować i Twojemu narodo-
wi podobny los.

Ludobójcy dokonują dalszych zrzutów bakteriologicznych

PEKIN. — Agencja Nowych Chin
donosi z Phenianu, że amerykańskie
samoloty wojskowe dokonują nadal
w Korei zrzutów bomb z owadami
zakazonymi zarazkami chorób epi-
demicznych.

Zrzutów takich samoloty ame-
rykańskie dokonały ostatnio w rejonie
Hamhynu na północny wschód od
Phenianu.

Specjalne brygady do walki z e-
pidemiami wyruszyły natychmiast
na miejsca zrzutów i przystąpiły do
niszczenia skupisk zakazanych owa-
dów.

Andersowcy mordują Polaków pragnących wrócić do kraju

RZYM — W ostatnich czasach ande-
rowscy dokonali nowej zbrodni wobec
uchodźcy polskiego pragnącego powró-
cić do kraju.

Polak Maksymilian Mańka, przebywa-
jący w obozie dla uchodźców w San
Antonio, zgłosił się w kwietniu 1951 ro-
ku do repatriacji. Władze polskie prze-
stały do San Antonio pismo wyrażają-
ce zgodę na powrót Mańki do Polski.
Pismo to wróciło jednak z dopiskiem:
„adresat nieznanym”.

Początkowo ten fakt nie wzbudził po-
dejrzeń, przypuszczano bowiem, że Ma-
ńka znajduje się już w drodze do Polski.
Później jednak okazało się, że Ma-
ńka znikł z obozu.

Według wszelkiego prawdopodobie-
ństwa Maksymilian Mańka został zamor-
dowany z chwilą, kiedy w obozie do-
wiedziano się, że zamierza powrócić do
kraju.

Jak wiadomo, nie jest to wypadek od-
osobniony. Przed kilku miesiącami pra-
sa donosiła, że banda zbrodni anderso-
wskich w obozie Bagnola zasztyletowała
Polaka Gólcę, który również starał się
o powrót do Polski. Andersowcy chcieli
w ten sposób zastraszyć innych uchodź-
ców.

Pod sąd — wrogów ludzkości!

Gniew i potępienie zbrodniarzom stosującym broń bakteriologiczną Potężny wiec ludności Warszawy

WARSZAWA. — DNIA 18 BM. LUD STOLICY NA WIELKIM
WIECU PROTESTACYJNYM, ZORGANIZOWANYM PRZEZ POLSKI
KOMITET OBRONCÓW POKOJU Z OBURZENIEM NAPIĘTNOWAŁ
I POTEPIŁ ZBRODNICZE ZASTOSOWANIE BRONI BAKTERIOLO-
GICZNEJ PRZEZ AMERYKAŃSKICH AGRESORÓW W KOREI I CHI-
NACH. PONAD 5 TYSIĘCY MIESZKAŃCÓW WARSZAWY SZCZEL-
NIE WYPEŁNIŁO AULĘ POLITECHNIKI, KRUGANKI I HALL
ORAZ PLAC PRZED GMACHEM POLITECHNIKI.
PRZEWODNICZYŁ NA WIECU PROF. JAN DEMBOWSKI, PRZE-
WODNICZĄCY PKOP.

Po zagajeniu wiecu przez przewo-
dniczącego PKOP, prof. Dembowskie-
go, wstępuje na trybunę witany ser-
decznymi oklaskami wybitny bakte-
riolog polski, prof. Feliks Przemyski.
„Przemawiam w imieniu polskich
mikrobiologów oraz pracowników nau-
kowych, pracujących w Państwowym
Zakładzie Higieny. Praca ich polega
na walce z chorobami zakaźnymi” —
mówi prof. Przemyski.

„Wysiłki uczonych całego świata
— stwierdza mówca — które zmie-
rzały do zwalczania chorób za-
kazyjących, obecnie przez grupę innych
badaczy są wykorzystywane dla ni-

Bezsporne fakty ustaliła komisja prawników

PEKIN. — Jak donosi agen-
cja Nowych Chin, komisja Mię-
dzynarodowego Stowarzyszenia
Prawników - Demokratów, któ-
ra znajduje się od dwóch ty-
godni w Korei, ogłosiła komu-
nikat dla prasy, w którym
stwierdza m. in.:

Zbadaliśmy szczególnie star-
annie doniesienia o stosowaniu
broni bakteriologicznej przez
wojska amerykańskie. Zgroma-
dziliśmy dowody, które, naszym
zdaniem, potwierdzają, że mu-
chy i inne owady, nie znane do-
tychczas w Korei, zostały zrzu-
cone w wielkich ilościach z po-
wietrza. Świadczą o tym m. in.
znalezione części specjalnych
poisłków.

Byliśmy bezgranicznie wstrzą-
śnięci faktami, które stwierdzi-
liśmy i które naszym zdaniem
są bezsporne. Wkrótce przed-
stawimy szczegółowe sprawo-
zdanie o przeprowadzonych
przez nas badaniach.

Fiasco rozmów amerykańsko-irańskich w sprawie nafty

MOSKWA. — Jak donosi Agencja
TASS, rozmowy w sprawie nafty
irańskiej, które toczyły się osta-
tnio w Teheranie między rządem
irańskim a przedstawicielami ame-
rykańskiego tzw. „międzynarodowe-
go banku odbudowy i rozwoju” nie
dały żadnego wyniku.

Rząd irański odrzucił wszystkie
żądania „międzynarodowego banku
odbudowy i rozwoju”. Agencja
TASS podkreśla, że mimo to nacisk
imperialistów amerykańskich na
rząd irański nie ustaje.

Amerykani werbują Japończyków do walk w Korei

PARYŻ — Dziennik „Humanite”
donosi, że amerykańskie władze ok-
upacyjne w Japonii prowadzą wer-
bunek żołnierzy i oficerów japoń-
skich, aby uformować z nich oddzia-
ły do walki przeciwko koreańskim
wojskom ludowym i oddziałom ochot-
ników chińskich.

szczenia narodów. Bakteriolog, który
biorą udział w tym przestępstwie,
stają się współwinnymi zbrodni ludo-
bójstwa”.

Słowa mówcy przyjęły zgromadzo-
ne tłumy okrzykami: „hańba ludobój-
com imperialistycznym”, „pod sąd
wrogów ludzkości”.

Gorąco witają zgromadzeni nastę-
pnego mówcy, przewodniczącego Związ-
ku Zawodowego Górników — posła
Czerwińskiego.

Słowa mówcy, który opowiadał o
swym pobycie w Korei, wywołują po-
tężny, długi nie milknący entuzjazm
i okrzyki na cześć narodu koreańskie-
go, walczącego o swą niepodległość
i na cześć ochotników chińskich.

Wśród dalszych mówców zabiera
głos dziekan Wydziału Lekarskiego
Akademii Medycznej w Warszawie,
znany uczyony prof. Marcin Kacprzak.
Oświadcza on m. in.: „Uważamy, że
nie jest godzien imienia lekarza ten,
kto zamiast nieść pomoc rannym, u-
żywa swej wiedzy i pracy w celach
zbrodniczych, w celach szerzenia
śmierci”.

Publicysta katolicki, redaktor „Ty-

Wykonują i przekraczają zobowiązania

Sukcesy produkcyjne Pafawagu i górników Dalsze załogi włączają się do czynu na cześć Prezydenta Bieruta

Ceannymi osiągnięciami w realizacji zobowiązań mogą się poszczycić
inicjatorzy czynu produkcyjnego — załoga Pa-Fa-Wag.

W ciągu 15 dni oddano do użytku 5 dodatkowych wagonów towa-
rowych, a do połowy marca wykonano 63 proc. planu.

Górnicy kopalni „Paweł”, którzy postanowili wydobyc w marcu
i kwietniu po 4.009 ton węgla ponad zadania produkcyjne, meldują
o wysokim przekraczaniu swych postanowień.

Do dnia 14 marca br. dzielną załoga wydobyla już 2.600 ton węgla
ponad swe zadania.

W kopalni „Czerwona Gwardia” realizacja zobowiązań przebiega
pod hasłem pełniejszego wykorzystania urządzeń i maszyn górniczych.
M. in. brygada Ignacego Nowaka, pracując wręboładarką, wydobyla
przeszło 1000 ton węgla ponad plan.

Niezależnie od napływających mel-
dunków o realizacji zobowiązań, co-
raz to nowe załogi podejmują czyn
produkcyjny, którym pragną uczcić
60-lecie urodzin Prezydenta Bieruta.

Zakłady im. M. Kacprzaka nie wy-
konały w pełni planu za luty br.,
lecz dzięki zobowiązaniom podję-
tym przez załogę, która wykona
plany za marzec w 100, a za kwie-
cień w 131 proc., zrealizują plan za
I kwartał br. w 100 proc.

Załoga Zakładów im. Róży Luk-
semburg w Warszawie podjęła zobo-
wiązanie o łącznej wartości 1 mln.
96 tys. zł.

Przodujący kombajnista kopalni
„Zabrze-Zachód”, Jakub Ossowski,
napisał do Prezydenta RP list, w
którym zobowiązuje się wydobyc w
marcu 6 tys. ton węgla, a w kwiet-
niu 8.900 ton.

Ponadto zobowiązanie produkcyj-
ne zgłosili pracownicy Głównego In-
stytutu Włókiennictwa w Łodzi.
Przyniosą one naszej gospodarce
około 100 tys. zł oszczędności.

godnika Powszechnego”, Wojciech
Kętrzyński, stwierdza:

„Katolik, o ile chce pozostać wier-
ny swej nauce, musi potępić każdy
akt wojny agresywnej. Tym bardziej
wiec musi jawnie i publicznie potę-
pić każdą próbę zastosowania w
walce zbrojnej nowych środków lu-
dobójczych”.

Wśród okrzyków „niech żyją prze-
wodnicy pracy” wstępuje na trybunę
przewodnica pracy z zakładów T-11
— Maria Czerwonka. Mówi ona o
potrzebie podniesienia wydajności pra-
cy i wzmocnienia czujności.

Jako ostatni przemawiał redaktor
naczelny „Życia Warszawy”, Henryk
Korotyński, który spędził szereg mie-
sicy na froncie koreańskim.

Następnie sekretarz PKOP, Stani-
sław Trepczyński, odczytuje rezolucję,
która stwierdza m. in.:

„My, ludność Warszawy, miasta
okrutnie zniszczonego w czasie o-
statniej wojny, miasta, które jest po-
mnikiem protestu przeciwko masowej
zbrodni i wojnie, mamy szczególne
prawo i obowiązki potępić dziś agre-
sorów, którzy prześcignęli w okru-
cieństwach i zwyrodnieniu hitlerow-
skich zbrodniarzy.

My, ludność Warszawy, stolicy
pokój miłującego narodu polskiego,
solidaryzujemy się z orędziem prze-
wodniczącego Światowej Rady Po-
koju — Joliot-Curie, wzywającym
narody wszystkich krajów do gnie-
wne protestu przeciwko stosowa-
niu broni bakteriologicznej, i żąda-
my natychmiastowego zaprzestania
zbrodni, popełnianych przez ame-
rykańskich najeźdźców wobec na-
rodów koreańskiego i chińskiego”.

Publicysta katolicki, redaktor „Ty-

Ambasador USA dyktuje system wyborczy w Grecji

SOFIA — Rozgłoszona „Wolnej Grecji”
opublikowała wspólne oświadczenie Ko-
mitetu Centralnego Komunistycznej Par-
tii Grecji i Komitetu Centralnego Gree-
kiej Partii Agrarnej.

Oświadczenie stwierdza, że naród grecki
z oburzeniem potępił brutalną inge-
rencję ambasadora amerykańskiego
Peurifoya w wewnętrzne sprawy Grecji.

Peurifoy groził, że USA nie zezwoli
na przeprowadzenie nowych wyborów
w Grecji, jeśli nie odebędą się one wed-
ług systemu większościowego.

Celem takiego żądania jest oddanie
władzy w ręce najbardziej posuszego
lokaja imperializmu amerykańskiego —
Papagosa.

Oświadczenie domaga się natychmia-
stowego rozwiązania parlamentu i prze-
prowadzenia wyborów według systemu
proporcjonalnego.

Komunistyczna Partia Grecji i Grecka
Partia Agrarna wzywają naród grecki
i armię do stałej czujności i gotowości,
by drogą przeprowadzenia ogólnoludowej
kampanii pokrzyżować podstępne knowa-
nia Peurifoya.

„Komuniści” z Episkopatu

Słowa i... fakty

„My, Amerykanie, mieliśmy w ostatnich 10 latach nieprzyjemne szczęście ratować się z nędzy, która została sprowadzona na wielką część reszty świata przez szaleństwo i dumę Niemców i Japończyków”. Tak realistyczny obraz amerykańskiej moralności ludzi, cieszących się z cudzego nieszczęścia, maluje Lewis Galantiere w wydawanym w Nowym Jorku piśmie „Foreign Affairs”.

I aby dalej cieszyć się tym „nieprzyjemnym szczęściem”, Amerykanie uzbrajają Trizonię i Japonię i pomagają po marshallowsku biednej, starej Europie. To im dyktuje ich kapitalistyczna moralność.

„Głos Ameryki” reklamuje pracowitość prezydenta Trumana. Między innymi zapowiedział w ciągu najbliższego tygodnia 2 przemówienia Trumana na tematy amerykańskiej polityki zagranicznej.

Jedną z amerykańskich autorek powieści kryminalnych napisała opowiadanie pt. „Zbrodnia wymaga reklamy”. I tym kieruje się zapewne Truman, przemawiając tak często na temat amerykańskiej polityki zagranicznej.

Do francuskiej wsi przyjechał oddział amerykańskich wojsk okupacyjnych. Jeden z żołnierzy pyta francuskiego chłopca:

— Powiedźcie mi szczerze, potrzebujecie amerykańskiej pomocy?

— Miejcie litość, moi panowie, byliśmy już w tym roku nawiedzani przez suszę i grad — brzmiała odpowiedź. — Dosty mamy strat...

Rozpoczęły już się eliminacje wojewódzkie Festiwalu Sztuk Polskich

Do eliminacji wojewódzkich w ramach Festiwalu Sztuk Polskich przystąpiło 17 świetlicowych zespołów teatralnych z terenu Łodzi i 7 zespołów woj. łódzkiego.

Wystawione zostaną następujące sztuki: Zabłockiego „Fircyk w załotach”, Gruszczyńskiego „Dobry człowiek”, A. Maliszewskiego „Wczoraj i przedwczoraj”, Piotrowskiego „W rodzinnym domu”, Sterna „Górnicy”, Swirszczyńskiej „Odezwa na murze”, Lachowicza „Zaprzęga konia”, Warmińskiego „Zwy cięstwo”, Pasternaka „Trzeba było iskry”, Zapolskiej „Moralność państwa”, Wróblewskiego „Szczęśliwi ludzie”, Gozdawy i Stępnia „Wodewil warszawski”, Rusinka „Pawilon pod sosnami” i Krzywickiej „Dr. Anna Leśna”.

„Dzięki jakim to „czarodziejskim drożdżom” wyrastają dziś w Polsce co tydzień nowe wielkie fabryki, co miesiąc nowe zespoły bloków mieszkaniowych? Jakaż siła umożliwia nam dokonywanie olbrzymich skoków przez dziesięciolecia zaniedbań? Skąd czerpiemy fundusze na to potężne budownictwo?”

Tym niewyczerpanym źródłem sił w warunkach władzy ludowej, które wnoszą setki obiektów Planu 6-letniego, jest praca ludzka.

Dziś nie ma u nas bezrobocia. Odczuwamy poważny brak ludzi do pracy. Dziś praca służy całemu narodowi. Od naszej pracy zależy zarówno tempo rozwoju kraju, jak i nasz własny dobrobyt. Albowiem są to dwie rzeczy nierozdzielnie z sobą związane. Im lepiej, szybciej i wydajniej każdy z nas pracuje, tym więcej powstaje fabryk i domów, tym więcej produkujemy towarów.

A w artykule 14 projektu naszej Konstytucji czytamy:

„POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA COSAZ PEŁNIEJ WPROWADZA W ŻYCIĘ ZASADĘ „OD KAŻDEGO WEDŁUG JEGO ZDOLNOŚCI, KAŻDEMU WEDŁUG JEGO PRACY”.

Nic dziwnego, że ta właśnie rewolucyjna zasada, ten fundament sprawiedliwości społecznej nie podoba się ludziom, którzy zostali wysadzeni z siodeł własności obszarowej i kapitalistycznej, byłym dziedzicom tysięcy hektarów i wywłaszczonym posiadaczom wielkich fabryk i kopalń. Nie podoba się ona również reakcyjnej części episkopatu i kleru. Z kół też reakcyjnego kleru przystąpiono do ataku przeciw socjalistycznym zasadom sprawiedliwości społecznej.

„Każdemu według pracy to zasada niesprawiedliwa” — głosi reakcyjna część kleru, schlebując wrogowi klasowemu — mas pracujących Polski. „Naszym zdaniem, jedynie słuszną, naprawdę humanistyczną jest zasada „każdemu według jego potrzeb”.

Jak to się stało, że reakcyjny kler wystąpił z hasłem... komunizmu. To my przecież, uczniowie Marksa, Engelsa, Lenina, Stalina dążymy do zbudowania takiego społeczeństwa, w którym można by zasada tę zrealizować. I właśnie dlatego, aby móc cel ten osiągnąć, trzeba naprzód zbudować socjalizm, a więc ustroić, w którym w pełni zrealizowana jest zasada: „Od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy”.

Czy w latach międzywojennych występowali oni przeciw obszarowo - kapitalistycznemu państwu z hasłem: „Każdemu według potrzeb”. A przecież mieli tyle okazji i możliwości głoszenia tego hasła w przedwojennym Sejmie, prasie, z ambony... Nie. Głosu takiego nie usłyszeć górnicy z „bieda-szybów”, robotnicy rolni, bezrobotni, bezdomni, głodujący.

„...Wy, których pan Bóg pracy pozbawił, by na tej ziemi wypróbować i tym iacniej do szczęścia

cia wiekuiestego przysposobić, nie martwiecie się, nie popadajcie w rozpacz, szukajcie ukojenia w modlitwie, a znajdziecie w niej spokój, a po śmierci żywot wieczny” — pisał w roku 1932 biskup Jasiński, dziwnie wówczas obojętny wobec potrzeb doczesnych olbrzymiej większości naszego społeczeństwa...

Więcej jeszcze. Kurie biskupie niejednokrotnie same stosowały najgorszy wyzysk i ucisk chłopu małorolnego i bezrolnego. Jakżeż w majątkach tych realizowano zasadę „każdemu według jego potrzeb”?

Oto w roku 1919, w pierwszym roku niepodległości Polski międzywojennej, kuria książecko - metropolitarna w Krakowie podniosła czynsze dzierżawne wszystkim dzierżawcom o 300 do 700 procent. Oko-

10 rocznicę PPR uczcili studenci polscy w Moskwie

MOSKWA. — W Moskwie, w sali Instytutu Architektury odbyła się uroczysta akademii studentów polskich poświęcona 10 rocznicy założenia Polskiej Partii Robotniczej.

Na akademii przybyli przedstawiciele partyjnych i komsomolskich władz uczelnianych, profesorowie wyższych uczelni oraz przedstawiciele ambasady RP w Moskwie.

Po zagajeniu akademii i powitaniu gości przez studenta Tymskińskiego, referat o 10-leciu PPR wygłosił student polski, słuchacz jednego z wydziałów Instytutu Lotniczego — Chyliński.

Uczestnicy akademii uchwalili jednomyślnie rezolucję protestującą przeciw użyciu przez zbrodniarzy amerykańskich broni bakteriologicznej w Korei i Chinach.

liczni obszarnicy podnieśli czynsze tylko o 10 procent.

A więc kuria metropolitarna prześcignęła w r. 1919 dziesiątki razy nawet obszarników nie odzianych w satany.

A może zasada „każdemu według potrzeb” obowiązywała w majątkach biskupów i ucisk chłopu małorolnego i bezrolnego. Jakżeż w majątkach tych realizowano zasadę „każdemu według jego potrzeb”?

W Maciejowie Antoni Leman zamieszkuje z 6-osobową rodziną jedną izbę. Deszcz pada na głowę 2-letniego dziecka przez dziurę w dachu, a ściany pokryte są grzybem. Podobnie jak Antoni Leman mieszka tu 8 rodzin: w sąsiednim majątku Pulko rodzina Drązków złożona z 5 osób przez 4 lata zamieszkiwała izbę, w której pleśń przeżarła ściany, a zgnęła nie tylko podłoga, lecz i łóżko.

Biskup Kowalski natomiast mieszkał w 22 luksusowych pokojach pałacu, wyłożonych wspaniałymi dywanami.

Cel dywersji reakcyjnej części kleru jest jasny. Chcą zahamować, zatrzymać wzrost socjalizmu w Polsce. Chcą ofensywą kłamstwa i demagogii pozbawić nas głównego źródła naszej potęgi: entuzjazmu pracy polskich robotników, chłopów i inteligentów.

„Praca jest prawem, obowiązkiem i sprawą honoru każdego obywatela” — głosi projekt Konstytucji.

Praca jest naszym chlebem codziennym, jest dostępną dla każdego. Tej zdobyczy strzegą masy pracujące Polski jak źrenicy w oku i odebrać sobie jej nikomu nie pozwolą. Pracą pomnażają bogactwo swojej ojczyzny, a więc swoje bogactwo. Nie ma bowiem sprzeczności między interesem państwa i interesem człowieka pracy. Dajesz państwu, a więc dajesz sobie. I tu leży źródło naszej potęgi. (pm)

W przededniu siewów wiosennych

Remonty maszyn dobiegają końca

Ponad sześć tysięcy chłopów skorzysta w woj. łódzkim z pomocy sąsiedzkiej

Przygotowania do wiosennej akcji siewnej zostały w województwie łódzkim przeprowadzone staranniej niż w latach poprzednich.

We wszystkich gromadach odbyły się już zebrania, na których omówiono szczegółowo plan kampanii siewnej. Obecnie w SOM-ach i POM-ach dobiegają końca remonty traktorów, pługów ciągnikowych, siewników rzędowych i innych maszyn rolniczych niezbędnych w akcji siewnej. Przeprowadzono je już w 98 procentach.

Dobrze przedstawia się również sprawa nawozów sztucznych. Nawozów potasowych rozprowadzono już 52,5 procent zaplanowanej ilości. W bieżącej kampanii siewnej

szczególną uwagę zwróci się na właściwy przebieg pomocy sąsiedzkiej i sprawę zagospodarowania nieużytków. Nie może być bowiem wypadku, aby choć jeden hektar ziemi pozostał nie zoraony i nie obsiany.

Na sprawnym przebiegu wiosennej kampanii siewnej w poważnym stopniu wpłynie dobrze rozpracowany plan pomocy sąsiedzkiej. W roku bieżącym z pomocy tej skorzysta w naszym województwie ponad 6.200 chłopów małorolnych i średniorolnych.

Dane te nie dotyczą powiatów łęczyckiego, piotrkowskiego i rawsko-mazowieckiego, ponieważ brak jeszcze stamtąd dokładnych informacji,

ilu chłopów objętych będzie tą akcją.

W powiatach tych należy przyspieszyć załatwienie tej sprawy.

W powiecie rawsko-mazowieckim w gminach Biała, Marianów i w Starej Wsi nie powiadomiono dotąd zainteresowanych pomocą sąsiedzką chłopów, jak również nie ustalono stawek odpłatności. Obowiązkiem prezydium tamtejszych powiatowych rad narodowych jest dopilnowanie, aby zaniebdania te jak najrychlej usunięto. Od właściwego opracowania planów pomocy sąsiedzkiej uzależniony jest w poważnym stopniu sprawni przebieg tegorocznej wiosennej kampanii siewnej. (Pł.)

Codzienna nowelka „Expressu”

Róże pana ministra

Jeśli ministrowie podróżują wygodnie po tym świecie, jest to przede wszystkim zasługa ich osobistych sekretarzy.

Minister, o którym będzie mowa, wyjechał w podróż, której szczegóły zostały opracowane jak najbardziej szczegółowo przez jego osobistego sekretarza.

Kiedy przyjechali na miejsce, świetnie wytresowany sekretarz wskoczył ze zrezygnacją akrobaty do stojącego przed dworcem samochodu.

Podczas gdy pan jego wysłuchiwał przemówień reprezentantów miejscowych władz, sekretarz pomknął do hotelu, ażeby przekończyć się, czy wszystko jest tam w porządku.

Skonstatował, że w pokoju, przeznaczonym dla szefa, znajdowały się ulubione gatunki cygar pana ministra, flaszką mineralnej wody, pewna ilość jabłek — i to jabłek kwaszkowatych, ponieważ za takimi właśnie jabłkami przepadał jego pan. Nie trzeba dodawać, że w inspekcji tej brał udział również cały zarząd wraz z personelem hotelowym, który słuchał nie bez zdenerwowania pouczeń sekretarza.

— Czy nie macie zamiaru przywitać pana ministra kwiatami? — sekretarz zwrócił się głosem pełnym nagany do dyrektora.

Dyrektor przygotował wszystko bardzo

szczegółowo, niestety jednak, nie pomyślał o kwiatkach. Ale sekretarzze osobiście ministrów są mistrzami improwizacji. Właśnie nadjeżdżał samochód z panem ministrem. Sekretarz, nie tracąc rezonu, porwał bukiet róż, stojący w wielkiej wazie w hallu hotelowym i wcisnął kwiaty w rękę bladego dyrektora.

Minister spojrzał z zadowoleniem na piękny bukiet, który trzymał w dłoni witający go dyrektor hotelu, a potem skinął na sekretarza, ażeby zaniósł kwiaty do jego pokoju.

Program dnia rozwijał się dalej, opracowywał dokładnie co do sekundy. Sekretarz znał swojego pana lepiej, niż ten samego siebie. Wszystko szło w najlepszym porządku do samego wieczora. A wieczór zakończył się bardzo kulturalnie: koncertem znakomitej śpiewaczki.

Siedzący w łoży minister szepnął do swojego sekretarza:

— Czy postarał się pan o kwiaty?

— Naturalnie, panie ministrze.

W półmroku minister nie zauważył nawet, że „cień” jego lekko się zarumienił.

Sekretarz bardzo cicho wysunął się z sali i zadzwonił do kwaciarni. Niestety, w sklepie nie było już nikogo.

Mistrz improwizacji wskoczył do samochodu, wpadł do pokoju ministra, porwał bukiet

róż i wręczył go swojemu panu w tym właśnie momencie, kiedy ów, po skończeniu koncertu, gratulował znakomitej artystce.

Śpiewaczka uśmiechnęła się i wdzięcznie przyjęła ofiarowany jej przez dygnitarza bukiet.

Rzecz charakterystyczna: kiedy potem całe towarzystwo wybierało się do restauracji na wieczór, bukiet róż zniknął w najbardziej tajemniczy sposób, a razem z nim ulotnił się również i sekretarz...

Towarzystwo szukało zgubionych róż, ale bez skutku. Wreszcie, kiedy wszyscy udali się do restauracji ratuszowej, znalazł się tam również i sekretarz.

Sekretarz otrzymał od swojego pana polecenie, ażeby po raz drugi wystarał się dla śpiewaczki o róże. Urzędnik odbył ponowny bieg do hotelu, a w rezultacie artystka dostała piękny bukiet róż, który kelner włożył natychmiast do wazonu z wodą i postawił na boczny stoliku.

W międzyczasie administrator teatru zastanawiał się, w jaki sposób mogło to się przydarzyć, że z gmachu teatru zniknął tak olbrzymi bukiet róż. Obserwował więc uważnie kelnera, który wkładał bukiet do wazonu. I nagle przyszła mu do głowy myśl, że mógłby zrehabilitować instytucję, którą reprezentował. W pewnej chwili, kiedy nikt na niego nie patrzył, porwał bukiet, stojący na boczny stoliku i z czarującym uśmiechem podał go artystce.

— Czy pani pozwoli, że zwrócę jej bukiet, który zdeponowany był u naszego woźnego?

Artystka z kolei zwróciła się do ministra.

— Żechce pan przyjąć ode mnie z powrotem swój drugi bukiet, skoro odzyskałam pierwszy!

Wysoki dygnitarz przyjął róże i polecił sekretarzowi, ażeby odniósł je do hotelu...

Towarzystwo wypilo jeszcze po filiżance kawy. Wszyscy już mieli się rozejść, kiedy nagle śpiewaczka jęknęła:

— Gdzie są moje róże?

Okazało się, że stojący na boczny stoliku wazon jest pusty...

Nieszczęśliwy sekretarz uczył, że chwycił się pod nim posadzka. Jednakże mistrz improwizacji nie stracił rezonu, ale wsiadłszy do taksówki, pojechał znowu do hotelu, porwał bukiet i — ku wielkiemu zdumieniu administratora teatru — wręczył go artystce.

Sekretarz, siedząc potem obok śpiewaczki, flirtował z nią i rozmawiał na temat jej wielkiego sukcesu. Obiecywał też, że przy każdej sposobności będzie przypominał o niej ministrowi, który, jak wiadomo, może bardzo wiele. Czarował ją tak wspaniale, że w pewnej chwili artystka szepnęła cicho:

— Czy wolno mi ofiarować panu moje kwiaty?

Sekretarzowi udało się zarumienić, po czym z wdziękiem i wdzięcznością przyjął ofiarowany sobie bukiet...

Minister, wróciwszy do swojego pokoju hotelowego, podszedł do stolika, wziął do ręki kwaskowate jabłko i zaczął je spożywać, spoglądając przy tym na swoje piękne róże.

(Tłum. z holenderskiego E.)

Ludzie rosna w walce

Zwyciężyli czas

Dzień brygady stalowników w ostrowieckiej hucie

Pierwszy wytapiacz Piotrowski—organizator grupy, szedł wąską torami pomiędzy wysokimi, nieregularnymi zwałami czerwono-szarej rudy. Zbliżał się do podwórza stalowni. Zgrzytały suwnice magnetyczne, chwytające szmelc i ładujące go do dużych koryt. Spojrzał na górę żelastwa. Obok wznosiły się sterły surówki, przywiezione z wielkiego pieca.

Cieszył go ten widok, ilekroć tędy przechodził. Ze złomu i szarej masy żeliwnej otrzymuje się piękną stal na konstrukcje dla naszych gigantycznych budowli, na szyny, którymi pędzą nasze pociągi.

Stromymi, żelaznymi schodkami wszedł na szeroki pomost przed martenami. Stalownicy poprzedniej zmiany kręcili się jeszcze przy piecu. Wsuwnica wsadzarkowa z urywanym warkotem podnosiła napelnione koryta i pakowała je w pasz-

Na łódzkich ekranach „Bohaterowie naszych czasów” Film o ludziach Stalinowskiej Pięciolatki

Trzeci rok Planu 6-letniego jest szczególnie ważny — ma znaczenie przełomowe. Cały naród mobilizuje wszystkie wysiłki, aby wypełnić zadania, które rok ten przed nami stawia. A w tym wielkim dziele również i kinematografia polska po winna mieć swój poważny wkład.

Kilka dni temu odbyły się w Warszawie ogólnokrajowe narady, po święconym zagadnięciu twórczości filmowej. W czasie tych obrad, sekretarz KC PZPR E. Ochab, oma wiając zadania polskiego filmu, po wiedział między innymi:

„Pokażcie w wysoce artystycznych filmach, przodujących ludzi naszego kraju, przodujących robotników — nowatorów Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego, Warszawy i Łodzi, Wrocławia i Wybrzeża, PGR i POM, przodującej inteligencji technicznej i twórczej wieśniaczej ludowi pracującemu, przodujących chłopów i młodzież wiejską”.

Przykładem jak tworzyć tego rodzaju filmy, może być radziecki film „Bohaterowie naszych czasów”, mówiący o pracy realizatorów 5-letki r. 1946 — 1950.

A praca ich była zaiste tytaniczna. Barbarzyński najazd hitlerowców zmienił w gruzy 1.700 miast i 70 tysięcy wsi. Miliony ludzi czekało na dach nad głową — trzeba było w jak najszybszym czasie odbudować zniszczony przemysł i rolnictwo.

Film „Bohaterowie naszych czasów” pokazuje nam ludzi, którzy przyczynili się do zrealizowania tego gigantycznego dzieła: ich entuzjazm, ich uświadomienie społeczne, nieustraszoną pilność, a także metody pracy. Bez postępu technicznego, bez racjonalizacji osiągnięcia te byłyby niemożliwe. Wykonanie Planu 5-letniego było triumfem nie tylko radzieckich ludzi, ale i radzieckiej techniki.

Dzięki temu postępowi techniki coraz bardziej też zaciera się różnica między pracą fizyczną i umysłową, a równocześnie fabryki produkują wciąż szybciej i taniej.

Film pokazuje nam kolejno ludzi, którzy zastąpili sobie na to najpiękniejsze dziś określenie „bohater naszych czasów”.

Oto siedzi przy biurku leningradzki tokarz Borkiewicz, opracowujący metody szybkościowego skrawania metali. Oto Budanow, brygadier huty w Magnitogorsku, krząta się koło wytopu surówki.

Oto dzielna Wołkowa, obsługująca dziesięć warsztatów tkackich, najszybszy wiertacz szybów naftowych Sarkisow i inni. A praca wszystkich ich podnosi kraj na coraz wyższy poziom rozwoju gospodarczego i kulturalnego.

Z tych ludzi radzieckich bierze przykład polski robotnik, chłop, technik i inżynier. I dlatego trzeba umożliwić obejrzenie filmu „Bohaterowie naszych czasów” jak najbardziej szerokim masom naszego społeczeństwa.

W. A.

czę otwartego pieca. Zbliżała się godzina piętnasta. Kiedy był już w fartuchu i drewnianych butach, przyszedł Fudalej, drugi wytapiacz, też członek partii i trzeci bezpartyjny Kos, którego Piotrowski uczył sztuki wytapiania. Po chwili zjawili się dwaj tzw. podręczni i kobieta od ręcznych dźwągów podnoszących klapy. Brygada piecowa była w komplecie.

No jak tam u was poszło? — zwrócił się Piotrowski do swego poprzednika Wąsika, którego miła była jakoś niewyraźna. Tamten machnął ręką. Zmiana Wąsika nie tylko nie skróciła czasu wytopu, zgodnie z przyjętym zobowiązaniem przez całą załogę pieca, ale opóźniła nawet o 15 minut.

Wąsik coś chciał tłumaczyć, wymachiwał rękami, ale Piotrowski już go więcej nie słuchał. Wsadził na głowę czapkę, do której przymocowane były okulary z kobalito-wym szkłem. Wiedział, że dzisiejsze wykonanie planu pieca i zobowiązań są w jego rękach i w rękach brygady. Zwolnił grupę na krótką naradę. Przyszli i bezpartyjni.

— Chłopaki — mówi starając się zachować spokój — słyszeliście co jest, musimy się naradzić. Oka z pieca nie spuszczać. Minuty nie tracić. Sprawdzić przelot gazowy. Fudalej skontroluje sklepienie. Przyjeliśmy przecież zobowiązanie.

Słowa dodawały ognia. I kiedy metaliczny dźwięk dzwonu obwieszczający zmianę przeleciał kilkusetmetrowy pomost, przy piecu nr 2 zapisał się już bój.

Gaz z sykiem wcisnął się do pieca przez otwór wlotowy. Ale nie bił do środka. Strumieniem uderzał w sklepienie, w czułe miejsce martenowskiego pieca, które wymaga troskliwego baczania, aby się nie spaliło. Dno przelotu było najoczniejszej zapchane. Fudalej skoczył natychmiast na drewniany mostek przy bocznej ścianie pieca, skąd można było przeczyścić przelot. Kos był już przy nim. Przybiegli Piotrowski.

— Drog dawać! — krzyknął do podręcznych. Przebilił zamurówkę. Po chwili żelazny drąg wlecił się w otwór. Żelazo rozgrzało się do czerwoności. Przelot był oczyszczony.

Tymczasem wsadzarka pracowała bez wtychnienia. Piotrowski znowu zaglądał przez szkła do pieca. Kos śledził każdy jego ruch.

— Widzisz — odezwał się Piotrowski tonem, w którym Kos wyczuwał ojcowską cierpliwość — prawa strona bardziej się nagrzała. Ścianki pobielają. Z lewej surówka nie ma ciepła.

Kos, syn chłopca, od prawie pół roku pracujący przy piecu, z uwagą słuchał Piotrowskiego. Był dla niego uosobieniem najlepszych cech partyjniaka. Kos wiedział, że w stwierdzeniu Piotrowskiego kryje się jakby egzaminacyjne pytanie.

— Kierunek gazu trza zmienić — odpowiedział po chwili. Pobiegł do dzwonu. Podwójne uderzenie zgromadziło wszystkich przy przekładni

gazu. Silne ręce przekreśliły szybry, chwyciły drażki bębna, zrobiły obrót i gaz popłynął w lewą stronę pieca. Niewidoczny prawie uśmiech zarysował się na rozgrzanej twarzy Piotrowskiego.

Sekretarz oddziałowej organizacji przy stalowni, Ogórek, szczupły blondyn o pociągłej twarzy, wpadał na marteny w różnych godzinach. Dla niego praca z ludźmi, to przede wszystkim bezpośredni z nimi kontakt.

Przystanął nie opodal drugiego pieca. Wiedział, co zaszło, Kos daje znak dźwigowemu, żeby wlać płynną surówkę. Jego czarne oczy błyskają raz po raz w silnej smudze światła wytryskającego z wziernika. Piotrowski opowiada mu o Kosie, że będą z niego ludzie.

Zanim jednak stał się takim jak dziś, trzeba go było wdrażać do dyscypliny, tłumaczyć długo każdą czynność przy piecu, wyjaśniać, jaka odpowiedzialność ciąży na stalowniku. Początkowo ociągał się z pójściem na masówkę czy zebranie.

Chodź z nami przyjacielu

To wszystko jest dla ciebie...

łowca — mówi z dumą Mirek Stolarczyk, uczeń 4 oddziału szkoły im. Zeromskiego. — Praca w gabinecie modelarstwa bardzo mi się podoba...

Wejdzmy teraz do pokoju, którego drzwi oznaczone są tabliczką „Gabinet radiotechniki”. Ci chłopcy siedzący przy stołach na pewno nie nudzą się, montując aparaty radiowe. Najlepszym dowodem są wyniki ich pracy. Stojące na półkach odbiorniki kryształowe, jedno- i dwulampowe wykonane zostały całkowicie przez członków tego gabinetu...

Idźmy jednak dalej — zostało nam jeszcze 17 gabinetów. Wszystkich nie zdążymy oczywiście obejrzeć, odwiedzimy tylko te najciekawsze.

W pobliżu znajduje się gabinet energetyki. Wielbicieli tej nauki robią tu wiele ciekawych rzeczy. To- bie wydaje się to bardzo trudne, oni jednak pod opieką instruktora budują skomplikowane nierez instalacje. Jak ci się podoba ten dzwonek alarmowy, wykonany przez młodego chłopca? Ciekawa praca, prawda?

Zatrzymałeś się przed gabinetem biologicznym. Interesuje cię to naj bardziej, tak? Wejdzmy. Właśnie jedna z członkiń kółka darwinistów — Maria Kawalkówna — wygłasza referat: „Pojęcie dziedziczności według Marchlewskiego i Michajłowa”. Dowiedziałeś się z niego niewątpliwie wielu ciekawych rzeczy. Czy wiedziałeś na przykład, że istnieją bezkomórkowe formy życia? Ze dziedziczności można przez każdą komórkę organizmu, a nie tylko przez komórki rozrodcze?

Jeśli cię interesuje biologia, zostańmy tu dłużej, dowiemy się, jakie mają plany członkowie tego gabinetu.

Koło zoologów przeprowadza właśnie doświadczenia na żabie, badając odruch hamowania wg Siezenowa. Młodsi zoology mają tu wiele ciekawych okazów, w klatce żyją białe myszki, w akwarium pływają różne ryby. Przy pomocy czułych mikroskopów i lup uczniowie obserwują rzeczy dziejące się tu.

Za trzy tygodnie gabinet ten otrzyma jeszcze jedną osobliwość. Będzie to jedyny w Polsce szklany ul pszczoły. W ciągu całej doby będziecie mogli obserwować życie pszczoł. Mówię „będziecie”, bo do tego czasu ty także zostaniesz na pewno członkiem gabinetu biologicznego. Nie myślę się, prawda?

Do obserwatorium astronomicznego już nie pójdziemy. Jest to jedyne młodzieżowe obserwatorium w Polsce. Obejrzyj się kiedyś sam. Chodźmy jednak jeszcze do gabinetu wychowania fizycznego.

Na dworze jest zimno, tu jednak młodzież chodzi w kostiumach kąpielowych. Spójrz. Na gwizdek instruktora ci chłopcy, stojący na

Ale przykład i słowa Piotrowskiego i Fudaleja działały.

Ogórek podszedł do brygady. Uściśnął serdecznie szorstką dłoń pierwszego wytapiacza.

— No co? Dacie sobie radę?

Piotrowski wruszył tylko ramionami.

— Znacnie mnie.

Zbliżała się godzina 21. Planowany koniec topienia. Z niepokojem śledził piec. Lada chwila... I oto kipiaca dotąd masa zaczęła się uspokajać, przyciszać. Wszyscy odetchnęli. Załoga nadrobiła piętnaście minut, straconych przez pierwszą zmianę.

Kiedy opuszczali po zmianie hutę, Kos zapytał Piotrowskiego:

— Czy ja dorosłem na kandydata do partii?

Piotrowski uśmiechnął się i powiedział spokojnie:

— Dorosłeś.

Bój o stal, który stoczyła zmiana Piotrowskiego na drugim piecu martenowskim w Ostrowcu, toczy się w każdej hucie. W walce tej rosna nowi ludzie, ludzie socjalizmu.

B. Troński

Kidnapperzy

Oburzeniem i palącym gniewem napawa nas bezprawie amerykańskich imperialistów, odmawiających repatriacji dzieci wywiezionych z Polski przez hitlerowskich barbarzyńców. 13.221 naszych dzieci przebywa jeszcze dziś, w siódmych roku po zakończeniu wojny, na terenie strefy amerykańskiej, z dala od swych domów rodzinnych.

Amerkańscy „kidnapperzy” (tak nazywają się w Stanach Zjednoczonych gangsterzy porywający dzieci) mówią cynicznie, że uniemożliwiają repatriację dzieci polskich, powodują się względami „humanitarnymi”.

Bezczelną drwiną, okrutnym cynizmem są frazesy o „humanitaryzmie” w ustach amerykańskich zbrodniarzy. Czyżby ci „dobroczyńcy” ludzkości, mordujący dzieci koreańskie najpotworniejszą z broni, bronią bakteriologiczną, skazujący miliony dzieci we wszystkich krajach, gdzie sięga ich władza, na głód i przedwczesną śmierć, planujący wytrzebienie ludzkości za pomocą wojen i mordów, czyżby oni nagle zapamiętali miłośność do naszych dzieci przebywających w Niemczech zachodnich?

Dobrze wiemy, jaki los szykują oni naszym dzieciom. Los białych niewolników, od najmłodszych lat zaprawianych do zbrodni i mordów.

Naród polski, zdecydowany jest bronić swych dzieci przebywających na obczyźnie i wyrwać je z ościekających krwią łap amerykańskich zbrojnych.

ślupkach startowych, skoczą do wody. Nawet w czasie zimy trzeba pływać, by nie wyjść z formy. Zresztą który z twoich kolegów odmówiłby kąpeli w tej przezroczystej i zupełnie ciepłej wodzie. Widać, że ty także masz ochotę spróbować...

Po wyjściu z wody „dla rozgrzewki” możesz przejść do gabinetu piłki ręcznej. Tu można grać w siatkówkę czy kosza. Jeśli nie lubisz grać w piłkę, masz o bok drugi gabinet — gimnastyki. Do dyspozycji twojej i twoich kolegów oddano wspaniale wyposażoną salę — znajdziesz tu różne przybory gimnastyczne, drewnianego „konia”, skrzynie do skakania, „kozy”, trapezy...

No, ale już dosyć zwiedzania. Za chwilę gabinety się opróżnią, dochodzi godzina 21.

Tak. W Młodzieżowym Domu Kultury nie tylko spędzisz miło wolny czas, ale dowiesz się przy tym wielu ciekawych rzeczy. W tych wspaniale wyposażonych gabinetach można pokończyć pracę, wybrać sobie odpowiedni zawód, pogłębić wiadomości zdobyte w szkole.

Zapisz się do MDK, na pewno cię chłopcy przyjmą. Młodzieżowy Dom Kultury przeznaczony jest właśnie dla takich jak ty — takich, którzy lubią uczyć się i pracować. Miejsce także nie zabraknie. MDK może pomieścić do sześciu tysięcy młodzieży. Obecnie jest tu tylko trzy tysiące. Wyposażone bogato w pomoce gabinety, czekają na ciebie i na wielu, wielu innych.

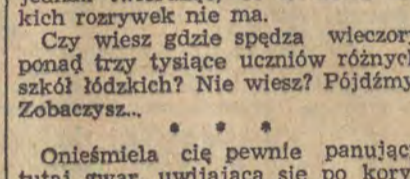
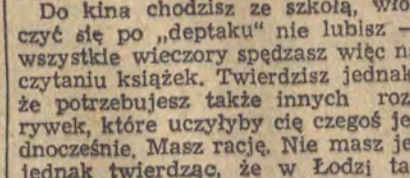
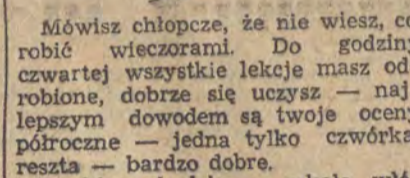
(W. U.)

Biblioteki naukowe i powszechne

Bibliotek szkolnych mamy obecnie 31.200. Liczą one 13 milionów tomów. Przy końcu Planu 6-letniego przypadnie na jednego ucznia 3,8 tomu.

Siec publicznych bibliotek powszechnych obejmuje 17 bibliotek wojewódzkich, 269 powiatowych, 708 miejskich z 260 filiami oraz 2947 bibliotek gminnych. Księgozbiór sieci bibliotek powszechnych liczył w końcu 1951 roku 13 milionów książek. W końcu Planu 6-letniego liczba ta wzrośnie do 22 milionów.

Bibliotek naukowych (łącznie z bibliotekami poszczególnych zakładów wyższych uczelni) było w r. 1951 — 1.141. Liczyły one około 15 milionów tomów.

U harcerzy mazurskich

W Mrągowie (woj. olsztyńskie) otwarto pierwszy na Mazurach Ośrodek Harcerski.

Ośrodek posiada sześć doskonale wyposażonych gabinetów naukowych; pracowni technicznych itp. Przez sale ośrodka przewija się dziennie około 300 harcerzy i harcerek, pogłębiających tu swoje zainteresowania i rozwijających zdolności.

Ośrodek odwiedza często robotnicy - racjonalizatorzy okolicznych zakładów pracy.

Na zdjęciu: robotnik - racjonalizator Tadeusz Zajac objaśnia chłopcom działania tokarni. Tadeusz Zajac jest pracownikiem TOR-u.

Czytelnicy pomagają usuwać zło i błędy

A Gębarowski wciąż jeszcze czeka...

Zapomniany racjonalizator Jeszcze jedno podanie

I co o tym powie piotrkowski oddział Związku Zaw. Pracowników Budowlanych

Trudno w tej chwili ustalić, kiedy zrodził się pomysł udoskonalenia maszyny, używanej do wykonywania ram okiennych. Nawet sam racjonalizator — Lucjan Gębarowski, nie mógłby tego powiedzieć. Dość, że w lutym 1950 roku w stolarni mechanicznej piotrkowskiego oddziału Spółdzielni Budownictwa Wiejskiego po raz pierwszy rozpoczęto produkcję ram nowym, ulepszonym sposobem.

Niby nic. Dwa stalowe, odpowiednio uformowane noże. Niemniej te dwa noże sprawiły, iż ramy okienne wykonywane dotychczas na dwóch odrębnych maszynach, można było robić teraz na jednej. Nie trzeba chyba przekonywać, że wyeliminowanie z produkcji jednej maszyny przyniosło znaczne oszczędności.

W marcu 1950 r. przyjechała z Łodzi specjalna komisja, która po zbadaniu przedstawionego jej udoskonalenia sporządziła odpowiedni protokół i oficjalnie zakwalifikowała nowe urządzenie, jako nadające się do wprowadzenia do produkcji.

Racjonalizator miał otrzymać premię. Mówimy — miał, gdyż...

Z dniem 1 czerwca 1950 r. SBW przestaje istnieć. Obowiązki jej przejmie nowa instytucja o nazwie Budowlane Przedsiębiorstwo Powiatowe. Udoskonalona maszyna pracuje nadal. O racjonalizatorze jednak i o należnej mu premii zapomniano zupełnie.

W marcu rb. do naszej redakcji wpłynął list. Ze mimo ustaw, mimo specjalnej, troskliwej opieki, jaką Rząd otacza racjonalizatorów i nowatorów, mimo zaleceń, zdają się jeszcze wypadki, iż o racjonalizatorach się zapomina, że nie otrzymują przyznanych im premii. Jako przykład podano powyższy wypadek.

Dwa lata, to dość długo. W Piotrkowie, dokąd udał się nasz współpracownik, o pomysł Gębarowskiego zapomniano.

— „Bocianki”? Racjonalizacja? Gębarowski? — Nic o tym nie wiemy. Wszystkie maszyny przejęte w czasie likwidacji od SBW.

— Możliwe, że był tam jakiś pomysł racjonalizatorski. Kto dziś o tym pamięta?

Dopiero kierownik stolarni, jeden z najstarszych tu pracowników, przypomniał sobie, że przed dwoma laty przyjeżdżała jakaś komisja, badała możliwości wykorzystania wynalezionych przez Gębarowskiego noży, co tam wspomniano o premii...

Dwa lata minęły od chwili wprowadzenia w życie pomysłu racjonalizatorskiego. Od dwóch lat produkuje się ramy okienne nowym sposobem. I nikt, absolutnie nikt nie zainteresował się Gębarowskim i losami jego pomysłu.

Trudno w tym wypadku winić nowe kierownictwo przedsiębiorstwa, jak i nową radę zakładową.

Winna jest dyrekcja będącej obecnie w stadium likwidacji SBW. Jak ona wówczas postąpiła? Wysłano komisję, sporządzono protokół. I co dalej? Pomijając już fakt, iż nie wypłacono Gębarowskiemu przyznanej mu premii, nie postarano się o otoczenie racjonalizatora opieką, nie stworzono mu warunków, które pozwoliłyby na powstawanie dalszych usprawnień.

To samo niestety trzeba powiedzieć o miejscowym oddziale Związku Zawodowego Pracowników Budowlanych. W trakcie sporządzania noży pomysłu Gębarowskiego, dawny se-

kretnarz oddziału, ob. Pawełczyk, interesował się tym zagadnieniem. Robił nawet rysunki nowego urządzenia. Później zainteresowanie to zanikło.

Nie wątpimy ani przez chwilę, że SBW (w likwidacji) wyciągnie zapomniany protokół i wypłaci (przed swą likwidacją) Gębarowskiemu premię, tym bardziej, że postanowienie wypłaty zapadło, według oświadczenia racjonalizatora, jeszcze przed przekazaniem stolarni BPP.

Na koniec uwaga ogólna pod adresem obecnego kierownictwa. Zbyt słabo propaguje się wśród pracowników zagadnienie racjonalizacji. A przecież w samej nawet stolarni dużo jeszcze można usprawnić. Pomysł Gębarowskiego wymaga także dalszych udoskonalień.

W piotrkowskich zakładach pracy jest niewątpliwie wielu racjonalizatorów, zapewne wprowadzono już w życie wiele pomysłów, o których oddział Zw. Zaw. Budowlanych nie wie i nie słyszał. Uaktywniając pracę związku na tym odcinku, pomoże się racjonalizatorom do ożywienia działalności, zachęci szeroki ogół robotników do zastanawiania się nad tym, co można by ulepszyć, usprawnić, poprawić, aby wzrosła produkcja, aby szybciej i lepiej wykonywać zadania trzeciego roku Planu 6-letniego. (j)

Zamiast felietonu

ONA — jest nauczycielką we wsi Borzęckiej, pow. sieradzkiego.

On — pracuje w stacji hodowli roślin w Borowie, pow. łowicki.

Rozdziela ich nie tylko przeszerzeń około 150 km., ale i...

Zacznijmy jednak od początku. Stylem telegraficznym... Po latach rozłąki — są małżeństwem — chcieli się wreszcie połączyć i stworzyć ognisko domowe. W związku z tym ONA — składa podanie do oddziału oświaty w Sieradzu z prośbą o przeniesienie. Pierwszy raz — 19 lutego ub. r., drugi — 7 lipca ub. r. Oba — załatwiono odmownie.

W listopadzie — udaje się osobiście do oddziału oświaty i składa trzecie podanie. Prośba ma być załatwiona pozytywnie. Będąc w Łodzi rozmawia z podinspektorem Wydziału Oświaty przy Prezydium WRN, który radzi jej zatelefonować do Łowicza i dowiedzieć się czy już otrzymali z Sieradza podanie. Okazuje się, że w Łowiczu nie o tej sprawie nie wiedzą. Niemniej... każą jej złożyć podanie z życiorysem.

ONA — dzwoni do Sieradza. Co jest z podaniem? Wysłano, musi być w Łodzi. Dzwoni do Łodzi. Nie stety, podanie tu jeszcze nie wpłynęło.

W dniu 9 lutego br. — jedzie do Łodzi osobiście, aby przyspieszyć sprawę przeniesienia. Kazano... złożyć podanie (już piąte z rzędu).

Po pewnym czasie znów dzwoni do Łodzi. Odpowiedziano, że owszem z Łowicza przyszła już odpowiedź pozytywna i że 1 marca będzie przeniesiona.

Minął pierwszy, minął piąty, a

ONA... w dalszym ciągu pozostaje w Borzęckim.

Telefonuje do Łodzi. Co z moim przeniesieniem? Odpowiadają, że musi się uzbroić w cierpliwość, podanie już wysłano do Sieradza. Dzwoni więc do oddziału oświaty w Sieradzu. Co z podaniem? Jeszcze nie wpłynęło...

Biurokraci się cieszą... A ludzie?... (na podstawie listu czyt. opr. j)

Kto rozwiąże te łamigłówki?

Dobierano je długo i mozolnie. Chodziło komuś o to, żeby były jednakowo... małe — jak najmniejsze! Wkład pracy nie był jaki. Opłacił się jednak. Kupują bowiem wszystkie! Każdej zaś transakcji towarzyszy nieodmiennie, pełne zdziwienia pytanie: ...kurze czy gołębie?

Domyślcie się, zapewne, że chodzi o jajka, sprzedawane w niektórych sklepach MHD czy PSS...

Zgaduj zgadula! Cukier czy... sól?

Trudno było dociec, czy twarda, zbita masa, kupiona w sklepie MHD przy ul. Piotrkowskiej 67, będzie słona czy słodka. A nuż się pomylili i zamiast cukru sprzedali soli.

Dopiero próba nie pozostawiła wątpliwości. To cukier! Wątpliwy jednak pozostaje fakt, czy cukier, zwany kryształem, należy rąbać toporkiem...

Zanim ktoś miarodajny rozwiąże te łamigłówki, proponujemy wymienionemu sklepowi MHD nie kapać cukru w wodzie, aby nie nabrał wagi, a Wydziałowi Handlu — wydać rozporządzenie wprowadzające sprzedaż jajek na wagę... (p)

Odpowiadamy:

STAŁY CZYTELNIK Z ŁĘCZYCY: — Na półkach księgarskich znajdują się książki dra Muszyńskiego — „Ziolołeczniczo” oraz „Ziolołeczniczo domowa”. Wymienione książki może Pan nabyć w księgarni „Domu Książki”, Łódź, ul. Piotrkowska 102a.
D. NIEWIADOMSKI: — Musimy stwierdzić, że niestety, nieuczciwie czyta Pan naszą gazetę. Wyjaśnienie w sprawie przestępstwa tramwajowego na Widzewie (obok Grzelczaka) zamieściliśmy w rubryce „W wyniku naszych interwencji”.

PIZA NASI CZYTELNICY PIZA

Zamiast taksy

Szanowny Redaktorze!

Chciałem przewieźć mój odbiornik radiowy. Na postoju dorożek przy ul. Próchnika obok Piotrkowskiej po długim ociąganiu się ktoś z grupy dorożkarzy wskazał mi swoją dorożkę. Gdy podałem adres — Nowotki 20, dorożkarz spytał:

— ...A ile się zarobi?

— Czy nie ma taryfy?

Po tym krótkim dialogu dorożkarz zażądał 20 złotych. Gdy zdziwiłem się tą wygórowaną sumą, dorożkarz wybuchnął śmiechem. Zadowolona mu grupa jego kolegów. Po prostu wykpił mnie...

Dorożka, której właściciel nie chciał mnie przewieźć, nosi numer 3.

A. K.

(nazwisko i adres w posiadaniu redakcji).

W wyniku naszych interwencji

...dyrekcja PKS zawiadania, że w wypadku, gdy autobus posiada już komplet pasażerów — obsłudze wolno zabierać jedynie postów na Sejm RP. Nie przestrzegający tego zarządzenia są pościągani do odpowiedzialności.

...kierowniczka sklepu MHD przy ul. Wschodniej nr 55 oraz inspektor handlowy zostali ukarani naganą za dopuszczenie do wrywania kartek z książką załazę.

...wymieniono przepalone żarówki w latarniach na ul. Wyspiańskiego.

...Zarząd Budynków Mieszkalnych wezwał MPRB do usunięcia usterek w remontowanej niedawno posesji przy ul. Lipowej 19.

...Centralna Poradnia Zdrowia Psychicznego pertraktuje z Centralą Tekstylną w sprawie przejęcia opuszczonego przez nią lokalu przy ul. Moniuszki 6. Pozwoli to na rozszerzenie działalności leczniczej poradni, na potrzebną czegę wskazywał Czytelnicy.

...Centralny Zarząd Przemysłu Owocowo-Warzywnego przesłał do wszystkich podległych wytwórni okólnik, po

locający właściwie znakować puszkę z konserwami. Nieprzestrzegający tego za rządzenia będą surowo karani.

...pracownik Zarządu Kolei Wąskotorowych w Rogowie, który wysłał 257 kg ziemiaków bez listu przewozowego, co z kolei spowodowało opóźnienie przesyłki, został ukarany karą porządkową.

...MPO odbywa okresowe narady robocze, na których omawia się sprawy usprawnienia pracy w usuwaniu nieczystości z terenu miasta.

...udzielono personelowi gabinetu rentgenologicznego przy Al. Kościuszki 48 dokładnych instrukcji w jaki sposób i w jakiej kolejności należy wyznaczać chorem terminy prześwietlenia.

...przeprowadzono dochodzenie i stwierdzono, że winnym za zasypanie wykopanej już studni przy ul. Karłowickiej 18 jest inspektor nadzoru. Został on ukarany skrośnieniem z listy inspektorów; a tym samym pozbawiony jest prawa nadzorowania robót, prowadzonych w ramach remontów kapitalnych.

ROBERT · MARTIN

Misja KAPITANA KIMA

Nadeszła wreszcie godzina zmiany. Wyśliśmy z ukrycia. W całej fabryce panowała cisza. Nie slychać było nawet kroków patrolu. Zachowując wszelkie środki ostrożności podeszliśmy do budynku centrali elektrycznej. Drzwi otworzyłem kłuczem podrobionym przez mego towarzysza. Znaleźliśmy się w korytarzu w zupełnej ciemności. Szedłem po omacku naprzód, młodzieniec podążał za mną. Zaledwie zrobiłem kilka kroków, usłyszałem nagle przeraźliwy krzyk mego towarzysza i w tym samym momencie odczułem gwałtowne uderzenie w głowę. Straciłem przytomność.

Kiedy ją odzyskałem, znajdowałem się w małej celi aresztu przy komendzie japońskiej policji politycznej. Dziesięć dni czekałem na przesłuchanie. Dawano mi od czasu do czasu odrobinę ryżu i trochę wody. Przez całe dziesięć dni nie przestawałem zastanawiać się, kto nas zdradził i w jaki sposób daliśmy się tak zaskoczyć. Byłem także zaniepokojony losem mego towarzysza, który z pewnością został prze-

śluchany przede mną. Każdy dzień potęgował mój niepokój. Czy chłopak potrafi milczeć? Nie wie on wprawdzie nic o organizacji poza fabryką, ale i te wiadomości wystarczą, ażeby rozstrzelano setki niewinnych kobiet.

Pomiędzy robotnicami były także moja żona i córka, które podobnie jak ja przybyły nielegalnie do Mandżurii.

Jedenastego dnia mego pobytu w więzieniu, zabrano mnie nagle z celi. Zostałem zaprowadzony do wielkiej sali, w której stało kilkadziesiąt robotnic koreańskich, pracujących w naszej fabryce. Kobiety stały stłoczone jedna przy drugiej, otaczali je policjanci. Spojrzałem na robotnicę, nie znać jednak było, aby je torturowano czy więziono. Rozejrzałem się po sali i w środku zobaczyłem stół, przy którym stał oficer japoński, odwrócony do mnie plecami. Czytał jakieś papiery.

Po chwili Japończyk odwrócił się i... nie chciałem wierzyć własnym oczom. Człowiekiem w mundurze porucznika japońskiego był młody mechanik, towarzysz

nieudanej akcji. To był właśnie kapitan Kir Sen, obecnie w służbie amerykańskiej. — Przystał być robotnikiem? — zapytała Janana.

— Nigdy nim nie był, a rolę tę grał doskonale. Muszę się przyznać, że nie miałem w stosunku do niego żadnych podejrzeń.

Gia Vir zamilkł i starannie zapalił fajkę, zgasił podczas opowiadania. Kim patrzył na fananę i uśmiechał się do niej z czułością.

— Kir Sen patrzył na mnie z triumfującym uśmiechem na ustach — podjął opowiadanie Starzec. — Nie potrafię opowiedzieć, co w tym momencie odczuwałem. Możecie to sobie wyobrazić. Patrzyliśmy sobie w oczy i milczeliśmy obydwoje. Nie mogłem zrozumieć, w jakim celu sprowadzono do sali te wszystkie kobiety. Aby skonfrontować je ze mną? Nie było potrzeby poszukiwać świadków oskarżenia. Złapano mnie na gorącym uczynku z ładunkami materiału wybuchowego w kieszeniach!

— Patrzyłem na niego ze wzrastającym ciągle uczuciem nienawiści i pogardy. Domyślał się moich uczuć i myśli, toteż pierwsze słowa, które wypowiedział, brzmiały:

— Nie wyjaśniłem ci dotychczas, w jakim celu sprowadziłem tu te wszystkie kobiety. Wszak prawda? — mówił trzymając w wargach zapalonego papierosa. Ręce trzymał założone w tył. Sywetkę

miał wyprostowaną i pierś podaną do przodu — robił wrażenie wojskowego. Głos jego też przybrał tonację nową, był chłodny i zły. Zamilkł, oczekując mojej odpowiedzi. Patrzyłem na niego w milczeniu.

Przeszedł się wzdłuż stołu i powiedział:

— Nie potrzebuję żadnych informacji o działalności nielegalnej organizacji w naszej fabryce. O tej organizacji posiadam wiadomości w dostatecznym mierze. Wymagało to co prawda długiej i cierplivej pracy, uwieńczonych jednak niewątpliwym sukcesem. Wszak zgadzasz się ze mną?

Zamilkł i znów zrobił parę kroków, a następnie zatrzymał się i patrzył na mnie chwilę w milczeniu.

— Wiesz, po co zwołałem te wszystkie kobiety? — powiedział. — Chcę, abyś wyświadczył mi zaszczyt i przedstawił mnie swojej żonie i córce...

Serce zamarło we mnie. Zagryzłem wargi aż do bólu. W jaki sposób ta żmija odkryła, że pomiędzy koreańskimi robotnicami znajduje się moja córka i żona? Od kiedy pracowaliśmy w fabryce, nie widziałem się z nimi ani razu. A kiedy spotkaliśmy się na terenie pracy, nawet nie pozdrawialiśmy się.

Kir Sen zatrzymał się przy stole i mówił chłodnym głosem dalej:

(D.c.n.)

Rozmowa na przystanku

Przyda się ta benzyna...

Przy Placu Wolności stoi czerwony autobus linii B. Ma tu dziesięć minut postoju. Szofer Michał Tymczuk korzysta z okazji, by wypalić papierosa oraz — nawykkiem dobrego kierowcy — sprawdzić motor. Podniósł „maskę” i coś tam majstruje.

swojej pracy czy nauki. Więc ja i reszta kolegów, szoferów MPK, zobowiązaliśmy się zużywać o dwa procent paliwa mniej niż zawsze. — Tylko 2 procent? To chyba mało... — Wcale nie mało. Obliczyliśmy, że do 1 maja zaoszczędzimy 501 litrów. Wiesz dla ilu motocykli by to starczyło? A dla ilu traktorów... — A później będzie chleb dla miasta, dla pana, dla mnie... — śmieje się chłopak, dumny, że prawdziwy szofer tak z nim poważnie rozmawia.

Tak mieszkają chłopci dzisiaj...

Chłopcy ze wsi Kowalewko, zorganizowani w Rolniczym Zespole Spółdzielczym, przeprowadzili się niedawno do nowych, jednorodzinnych domków. Domki są skanalizowane i oprócz kuchni posiadają także spiżarnie. Na zdjęciu: spółdzielca Antoni Janiszewski i jego żona Konstancja odpoczywają w swym domu po pracy.

Nie miesiąc, lecz cały rok trzeba utrzymywać czystość we wszystkich dzielnicach Łodzi

Tradycyjnie już od wielu lat kwiecień jest miesiącem czystości. Ale nie każda tradycja jest warta, by ją utrzymać. Z tą postanowiliśmy zerwać, zerwać przede wszystkim z „miesiącem”. Bo czyż łodzian nie stać na to, by ich miasto było czyste przez cały rok? Każdy odpowie, że tak, tylko że jeszcze się nie przyzwyczailiśmy. „Wobec tego przyzwyczajmy się” — powiedziało Prezydium RN m. Łodzi i wszczęło odpowiednie kroki.

nienie pustych placów, które często dotąd wykorzystywano jako „dzikie” zsepiska śmieci i uporządkowanie boisk sportowych. Całością akcji kierować będzie powołana w tym celu miejska komisja czystości oraz odpowiednie komisje przy DRN-ach. Będą one czuwały, żeby natężenie walki o czystość nie słabło w naszym mieście przez cały rok. (c)

Na wystawie wzorów konsumenci wybiorą najlepsze i najładniejsze tkaniny

„Konsument wybiera!” — pod takim hasłem organizuje się w Łodzi, Warszawie i Katowicach wystawa tkanin. Na wystawach tych klientki będą wypowiadać swe uwagi o jakości tkanin, o ich kolorach i wzorach.

Pierwsza tego rodzaju wystawa odbędzie się w Łodzi, w Domu Włókienniczym CT przy ul. Piotrkowskiej 87, w okresie od 24 bm. do końca miesiąca.

Na piętrze znajdują się wzory różnych materiałów, a na parterze — stoiska, prowadzące sprzedaż detaliczną. Wystawa obejmuje niezliczoną ilość wszelkiego rodzaju jedwabi, kretonów, a także lżejszych welen.

Łodzianie odwiedzający wystawę będą wypełniali specjalne ankiety. Każda uwaga na temat jakości czy koloru wystawianych tkanin wykorzystana będzie przy opracowywaniu przyszłych wzorów. (b)

Nie odkładaj do jutra tego, co powinieneś zrobić wczoraj

Szkodliwy to nawyk, że zatławia się zwykłe sprawy w ostatniej minucie. Tak też jest z łódzkimi rowerzystami, dorożkarzami, posiadaczami wozów konnych i wózków ręcznych. Prezydium Rady Narodowej już od dwóch miesięcy wydaje tabliczki rejestracyjne dla pojazdów, a dotychczas prawie nikt się po nie nie zgłosił.

Warto więc przypomnieć, że termin wydawania tabliczek rejestracyjnych mija z dniem 31 marca. Należy więc jak najszybciej je odebrać przy ul. Piotrkowskiej 104a, lewa oficyna, parter. Bo później mogą być przykrości i karne mandaty. (z)

Remonty łódzkich domów

W roku 1951 wyremontowano w Łodzi ogółem z funduszy państwo wych 730 obiektów o 40.408 izbach mieszkalnych oraz przeprowadzono 7.727 remontów i napraw bieżących. Dzięki właściwemu zaplanowaniu remontów uzyskano 261 nowych izb mieszkalnych. W ramach akcji remontowej przeprowadzono także remont 116 studzien, przyłączono 160 domów do miejskiej sieci wodno-kanalizacyjnej oraz 26 domów do sieci gazowej. Ponadto na cele remontowe wydano 4082 prywatnym właścicielom domów 323 tys. m. kw. papy, 234 tony smoły, 1.357 ton cementu oraz 4.954 m sześć. drzewa.

Za naciśnięciem guzika przetoczą się wagony w nowoczesnych warsztatach remontowych

W Łodzi powstają wielkie, najbardziej nowoczesne w Polsce, remontowe warsztaty tramwajowe. Roboty są już mocno zaawansowane. Prace budowlane ukończą się na dzień 1 Maja. W następnym kwartale przeprowadzone będą montaż maszyn, instalacja torowisk i wszystkie prace ziemne. Jesienią nowe warsztaty zostaną oddane do użytku. Obiekt to o nie byle jakim znaczeniu. Zwiększy bowiem zdolność produkcyjną łódzkich warsztatów tramwajowych o... 80 proc., rozwiąże całokształt trudności związane z konserwacją wozów, pozwoli na właściwe przeprowadzanie kapitalnych remontów.

W warsztatach urzędzone będą zupełnie nowoczesne. Przede wszystkim instaluje się w nich klimatyzację. Z całkowicie zmechanizowanej stacjonarnej urządzenia pneumatyczne odprowadzać będą wióry i usuwać pył z powietrza. Podobne urządzenia otrzymują i inne oddziały. Instaluje się również w hali remontowej elektryczną suwnicę — kołos do przetaczania wagonów. Do tychczas przetaczano wagony ręcznie, robiło to 6 ludzi. Obecnie zrobi to jedna kobieta — maszynistka, obsługująca aparaturę elektryczną. Zmechanizowane zostaną również wyciągi dla montażu wozów. Prócz tego warsztaty będą posiadały oddział ługowni, czyli wielkie kąpielisko dla zużytych, brudnych od smarów części tramwajowych. Obecnie części idą do przeglądu w stanie brudnym, oczyszczane tylko szmatami. Dzięki ługowni warsztaty naprawcze otrzymywać będą całkowicie czyste elementy. Nowością będzie również piaskownia, gdzie pod ciśnieniem, mechanicznie, oczyszczać się będzie z rdzy podwozia i części nadwozi wagonów. W starych warsztatach potrzeba na to wiele wysiłku. Odrapując i zdrapując ręcznie grube warstwy rdzy, trudno czasem uniknąć uszkodzeń metalu.

Mały reportaż

Młódzież zakładów Reymonta

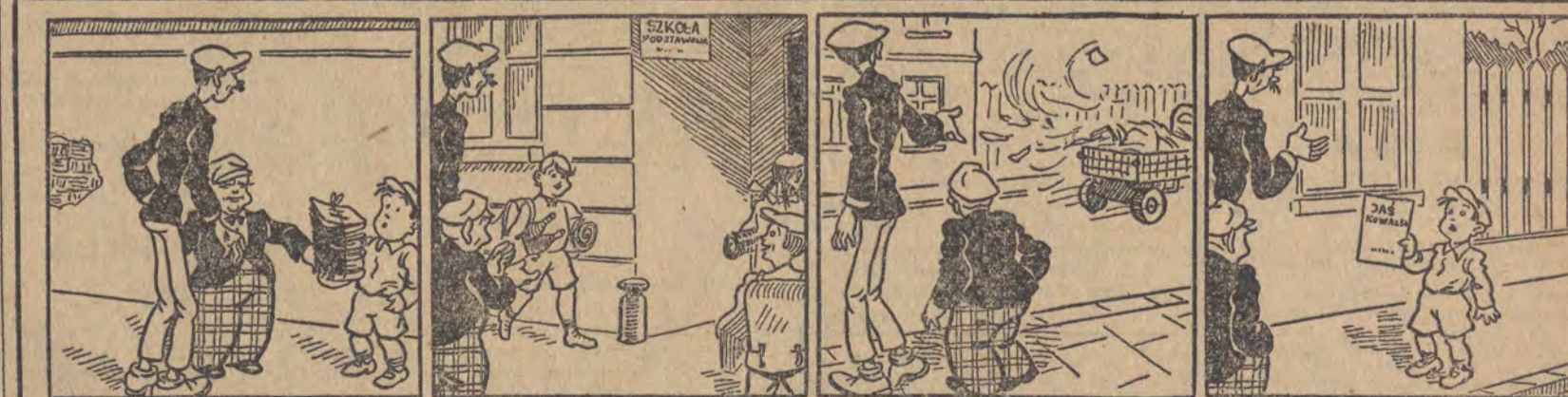
Są w przedziałni obrączkowej ZPW im. Reymonta dwa zespoły młodzieżowe imienia Raymonde Dien i Henri Martin'a. Znają je wszyscy w fabryce. Starzy robotnicy mówią o nich, uśmiechając się serdecznie i z prawdziwą dumą. — Nasza młodzież... Ho, ho... Oby takich więcej było... — mówią i dodają. — Czy wiecie, jak oni pracują? 12 ZMP-ówek z zespołu Raymonde Dien przeszło niedawno z obsługi 1230 wrzecion na 1770 wrzecion. A plan? Plan wykonują z miesiąca na miesiąc. W lutym młodzież im. Raymonde Dien wykonała go w 116 proc., zaś brygada im. Martin'a w 114 proc. Ale to jeszcze nie wszystko. Młodzież zakładów im. Reymonta potrafi, gdy trzeba, mierzyć z powodzeniem siły na zamiary. Mówią o tym organizatorzy tych brygad, ZMP-ówki: Helena Cwylówna i Anka Gajcówna. — Chcemy pracować coraz wydajniej i lepiej. Rozumiemy, że każdy kilogram wyprodukowanej przez nas przędzy to przecież krok naprzód w wykonaniu planu. Pamiętam dobrze słowa naszego ukołchanego Prezydenta Bieruta, który powiedział, że walka o plan to walka o pokój i o szczęśliwą przyszłość naszej Ojczyzny. A my kochamy nasz kraj i chcemy, aby życie w nim było coraz piękniejsze. Kocha my naszego Prezydenta, który o takie piękne i spokojne życie dla nas pracował i walczył. Dlatego na cześć 60 rocznicy Jego urodzin postanowiliśmy zwiększyć naszą produkcję o półtora procent!

Otzymaliśmy trzy bębnowozy polskiej produkcji

W dniu wczorajszym nadeszły do Łodzi oczekiwane od dawna trzy bębny samochodowe dla Miejskiego Przedsiębiorstwa Oczyszczania. Są to pierwsze tego rodzaju wozy zbudowane na polskim podwoziu „Star”. Nowe bębny zwiększą wydajność pracy MPO, zdolne są bowiem obsłużyć trzy rejony miasta. (z)

Z miasta na wieś — ze wsi do miasta Plany wycieczek dla młodzieży szkolnej

W niedzielę zakończyła się dwudniowa konferencja przedstawicieli wydziałów oświaty rad narodowych z województwa łódzkiego oraz ZMP i PTT-K. Celem konferencji było omówienie i rozplanowanie wycieczek młodzieży z miast do spółdzielni produkcyjnych oraz młodzieży wiejskiej do miast. W roku bieżącym z wycieczek tych skorzystają uczniowie wszystkich klas szkół podstawowych i średnich. Poza spółdzielniami produkcyjnymi młodzież z miast zwiedzi również państwowe gospodarstwa rolne, ośrodki maszynowe oraz ciekawsze miejscowości w województwie łódzkim. Przewiduje się także zorganizowanie wycieczek do Gdańska, Nowej Huty, Warszawy, Szczecina oraz na Śląsk. Na konferencji postanowiono też organizować spotkania młodzieży ze wsi i miast urozmaicone występami artystycznymi. (u)

WICEK: — Gdzieś nabrał tyle zeszytów. Dokąd je niesiesz? JAS: — To są moje stare, niepotrzebne zeszyty. Zebrałem je ze wszystkich kątów. W szkole odbywa się zbiórka makulatury, więc je odnozę...

WACEK: — To rozumiem! Spójrz, jak dzieciak dobrze pojęły słusność i cel zbiórki odpadków użytkowych! Brawo, kochane dzieciaczki! WICEK: — Wszyscy idą z pełnymi rękoma!..

WICEK: — Uważam, że należałoby jakoś usprawnić transport odpadków do zbiornika. Papier rzucono na wóz byle jak, nie dźwignego, że fruwa w czasie jazdy. WACEK: — I zaśmieca się ulice!

WICEK: — Co widzę? Nasz Jas znowu zbiera makulaturę! JAS: — Tak, tylko to jest zeszyt, który już raz oddałem. Chodzę za samochodem i podnoszę moje zeszyty. Trzeba je będzie jeszcze raz oddać...

Płyną zobowiązania sportowców woj. łódzkiego

Sportowcy i działacze sportowi województwa łódzkiego przyłączają się do uczczenia 60 rocznicy urodzin opiekuna ruchu sportowego w Polsce Ludowej Prezydenta Bolesława Bieruta oraz Święta i Maja. Liczne podejmowane zobowiązania są dowodem, że sport nasz jest ściśle związany z zagadnieniami politycznymi i go spodarczymi.

Na zebraniu LZS przy Państwowym Liceum Rolniczym w Kościelcu, pow. sieradzki, panował podniosły i radosny nastrój — członkowie LZS podejmowali zobowiązania. Padły projekty: „wybudować boisko piłki ręcznej” — „uporządkować park przy szkole” — „przekroczyć limit odznaki SPO o 100 procent”. — Po dyskusji projekty te zatwierdzono.

Na zebraniu Rady Koła Zw. Kolarzy w Koluszkach podjęto zobowiązania: wszyscy członkowie Rady Koła zdobędą odznaki SPO; koło wykona wyznaczony mu limit SPO.

Członkowie LZS w Biskupicach dla uczczenia 60 rocznicy urodzin Prezydenta Bieruta i Święta Pracy zobowiązali się: wybudować boisko do piłki nożnej i siatkówki do 1 maja, podnieść swój poziom przez stałe i systematyczne szkolenie ideologiczne oraz zdobyć 50 odznak SPO i BSPO.

Gąsienica-Ciaptak i Grocholska wygrywają slalom-gigant

W trzecim dniu zawodów narciarskich o puchar Karkonoszy rozegrany został slalom-gigant konkurencji kobiet i mężczyzn. Warunki atmosferyczne dobre.

Trasa długości 1.350 m przy różnicy wzniesień 375 m. Na trasie ustawiono 45 bramek.

Wyniki techniczne: 1) Grocholska (CWKS) 2:15,3, 2) Kowalska (Gwardia) 2:31,0, 3) Rój (CWKS) 2:33,3.

Slalom mężczyzn na 80 startujących, ukończyło 47.

Wyniki techniczne: 1) Gąsienica - Ciaptak (CWKS) 1:57,6, 2) Rój Andrzej (AZS) 1:57,6, 3) Wawrzytko Stanisław (CWKS) 1:59,7, 4) Dziedzic (AZS).

Punktacja zespołowa po trzecim dniu zawodów przedstawia się następująco: 1) CWKS (Zakopane) — 963,9 pkt., 2) Gwardia (Zakopane) — 618 pkt., 3) AZS (Zakopane) — 421,5 pkt.

CZWARTEK, 20 MARCA

13.30 Audycja słowno - muzyczna dla klas I i II, 13.55 Dla klasy IV — „Najładniejsze bajki” — słuchowisko, 14.15 Aud. literacka, 14.30 Popularna muzyka symfoniczna, 14.50 Koncert, 15.30 Dla świetlic dziecięcych — „Śpiewamy piosenki”, 16.00 „Wszelchnia Radiowa”, 16.20 Program lokalny, 17.30 Muzyka, 17.40 Audycja literacka, 18.00 „Dla każdego coś miłego”, 18.50 Program lokalny, 19.30 Muzyka i aktualności, 20.00 Francuska muzyka operowa, 20.40 Z cyklu: „Szlakiem wale”, 21.30 „Mówimy o projekcie Konstytucji”, 21.50 „Wszelchnia Radiowa”, 22.10 Utwory muzyki polskiej, 22.45 Muzyka poważna.

Nocne dyżury aptek

Dziś nocne dyżury w Łodzi aptek: Piotrkowska 163, Narutowicza 6, Rzgowska 147, Włocławskiego 21, Karkonoska 48, Napiórskiego 41 i Al. Kościuski 48. Dyżur położniczo-ginekologiczny: dziś całą dobę dyżuruje szpital im. M. Curie-Skłodowskiej, ul. Curie-Skłodowskiej nr 15.

TEATRY

Nowy — nieczynny. Wojska Polskiego — „30 srebrników” — 19. Powszechny — „Damy i huzary” — 19. Muzyczny — „Orfeusz w piekle” — 19.15. Mały — „Dwa tygodnie w raj” — 19.30. Arlekin — „Dępsza chołnowa” — 17. Pinokio „Pieśń Sarmika” — 17.

KINA

BAJKA — Ostatni wystrzał — 18, 20. BAŁTYK — Na arenie — 16, 18, 20. GDYNIA — Program naukowo-oświatowy — 17, 18, 19, 20, 21. Program dla najmłodszych — 15.30. ME. GWARDIA — Upadek Berlina I ser. — 16, 18, 20. MUZA — Szalony lotnik — 18, 20. POLONIA — Bez adresu — 16.30, 18.30, 20.30. PRZEDWIOSNIE — Jak hartowała się stal — 18, 20. REKORD — Rwacy potok — 17.30, 19.30. ROBOTNIK — Zwycięski powrót — 17, 19. ROMA — Alarm — 18, 20. SOJUSZ — Spotkanie nad Łabą — 18.30. STYLOWY — Pokolenie zwycięzców — 18, 20.

Prosto z fabryki na mecz

Tenis zdobywa nowych widzów

Na szerokich masach młodzieży budują w NRD przyszłość tenisa

Niezaprzeczalne postępy czołówki polskiej

HALA Mirowska w Warszawie była wypełniona do ostatniego miejsca. Trzy dni widownia w wielkim napięciu śledziła przebieg pierwszego w historii naszego tenisa międzynarodowego meczu Polska — NRD na korcie krytym.

Ten tak liczny udział szerokich mas społeczeństwa i obrzymie zainteresowanie się wynikami spotkania dowodzą, jak bardzo „biały sport” rozpowszechnił się w naszym państwie ludowym i że w przeciwieństwie do czasów przedwojennych stracił całkowicie swą elitarność.

Szofer „Pobiedy”, który dowiózł nas do hali sportowej, gdy dowiedział się, że idziemy na mecz, czym prędzej odstawił swój „warsztat pracy” i pobiegł do kasy po bilet. A przed okienkiem już stali dwaj robotnicy, którzy przyszli tutaj wprost z fabryki, z pracy (o czym świadczą kombinezony robocze) i prosili kasjerkę o „najlepszą”, jak mówili, trybunę.

— My z kolegą jesteśmy pierwszy raz na tenisie — tłumaczyli — i dlatego wszystko chcemy dobrze zobaczyć... Zastrzeżenia tych niecodziennych entuzjastów tenisa były jednak słuszne, bo w Hali Mirowskiej nie ma trybun dobrych i złych. Ze wszystkich miejsc widać doskonale czerwony kort i to, co się na nim dzieje, bo budowa trybun została przemyślana w szczególach. Hala jest piękna, imponująca i wykonana z wielkim rozmachem.

Do najciekawszych należała gra podwójna Kwiatek - Radzio przeciwko Sturm - Schultze, obfitująca w wiele ciekawych sytuacji i śpięć. W grze żeńskiej nasza zasłużona mistrzyni sportu, Jadwiga Jędrzejowska, pokazała widowni kilka swych precyzyjnie skróconych piłek, którymi zaskakiwała swą przeciwniczkę Hesse. Po zakończonej grze Jędrzejowska oświadczyła: — Muszę się przyznać, że trenując ze swoją przeciwniczką przewidywałam wynik. Jestem zadowolona z wygranej.

Trzeci dzień meczu rozpoczęto grą juniorów: Filipek — Unverdross. Spotkanie najmłodszych zawodników sledziłmy ze specjalnym zainteresowaniem. Szkoda, że Filipek, tenisista o zdecydowanym i ostrym serwisie i tak dobrych warunkach fizycznych (wzrost, długość ramion) grał zbyt nerwowo i nie zdołał się opanować. To była główna przyczyna jego małego precyzyjnego gry i braku kończącej piłki.

17-letni Unverdross, szczęśliwy, że zdobył pierwszy punkt dla drużyny NRD, oświadczył po wyjściu spod orzeźwiającego prysznica: — To jest moje drugie międzynarodowe spotkanie. Ostatnio w Lipsku grałem z Węgrem Janshü. Przegrałem wprawdzie z nim, ale obserwacja takich rakiet jak Asboth, Adam, Vad i Katona oraz trening z nimi były dla mnie pierwszorzędną lekcją. Chcę zdobyć nienaganną kondycję, więc o bok tenisa, który ukochałem, gram również w piłkę nożną i uprawiam lekkoatletykę. W przyszłym roku zdaję maturę. Nas, graczy NRD, speszły nieco trochę twardsze, niż u nas, piłki i... kort ziemny, gdyż ostatnio trenowaliśmy wyłącznie na betonie. Warszawskim kortem i halą jesteśmy zachwyceni.

W spotkaniu Radzio — Sturm, Polak wyróżnił się głównie atakiem przy siatce i pewną elastycznością w grze. Radzio nie jest już taki sztywny jak np. w ub. roku.

Wynik meczu jest w pełni zasłużony przez naszych tenisistów. Stosunkowo słaby jeszcze poziom reprezentantów NRD potwierdza, że tam te-

nis oparty jest obecnie na zupełnie innych podstawach rozwojowych. Przede wszystkim w NRD dąży się do spopularyzowania tenisa wśród szerokich mas młodzieży, a dopiero następnym etapem szkolenia ma wyłonić przyszłych wyczynowców na większą skalę.

Tak samo jak u nas, tenis w NRD musi zwalczać jeszcze zakorzeniony pogląd o swym rzekomo elitarnym charakterze. Specjalny nacisk kładzie się tam na szkolenie narybku, dając mu pomoc, opiekę i stwarzając najlepsze warunki rozwojowe.

Stały i widoczny postęp naszej czołówki z Radziem i Licisem na czele napelnia nas wielką radością. U zawodników tych obserwujemy z roku na rok poprawę, głównie w technice uderzeń jak i w rozwiązaniu taktycznych problemów gry. Brak dostatecznej ilości kortów krytych powoduje, że młodzież w naszych warunkach klimatycznych dochodzi do głosu w wieku nieco późniejszym, niż wiek juniora, ale postęp jest i tego zaprzeczyć się nie da. Mecz Polska — NRD przyczynił się niewątpliwie w dużym stopniu do rozwoju tej pięknej gry i spełnił swoje zadanie propagandowe.

Emes.

Zainstalować wentylatory!

Nową matę na ring trzeba dać bokserom ZPB im. Dzierżyńskiego

Ruchliwa i dobrze rozwijająca się sekcja bokserska przy ZPB im. Dzierżyńskiego organizuje niemal każdej niedzieli towarzyskie zawody pięściarskie w świetlicy zakładów przy ul. Piotrkowskiej 295.

Zawody te ściągają znaczną ilość widzów, przyczyniając się do propagowania sportu pięściarskiego wśród szerokich rzesz młodzieży robotniczej pracującej w zakładzie, a bokserom biorącym w nich udział dają możliwość zdobycia tak potrzebnej rutyny meczowej i obycia ringowego.

Musimy jednak zwrócić się do dyrekcji zakładów oraz kierownictwa Koła Sportowego z apelem, żeby dla zdrowia zawodników i publiczności zainstalowano na sali świetlicowej jak najszybciej wentylatory oraz żeby podłogę ringu wyścielano nieco odpowiedniejszą matą, wykonaną z grubszego materiału, gdyż ta, która służy bokserom obecnie, jest stanowczo zbyt cienka. Stałe faldowanie się takiej maty hamuje normalną pracę nóg bokserów podczas walki, a zbyt często wywołuje niebezpieczne podknięcia. Na to powinna również

zwrócić uwagę sekcja bokserska ŁKKF.

W ub. niedzielę drużyna pięściarska ZPB im. Dzierżyńskiego rozegrała towarzyskie spotkanie z ZKS Stal — Łódź, zwyciężając w stosunku 12:6. (Zabl.)

Trzech Polaków sędziuje w ringu na Olimpiadzie w Helsinkach

Obrađujący Londynie kongres Międzynarodowej Federacji Bokserskiej zatwierdził 20 sędziów ringowych na turniej olimpijski w Helsinkach.

Wśród wyznaczonych arbitrow znajdują się trzech Polaków: Łaukedrey, Neuding i Kowalski. Ponadto wyznaczono po trzech sędziów francuskich i irlandzkich, po dwóch — Węgrów (Kovacs i Forray), Finów i Włochów oraz po jednym — z Anglii, Holandii, Hiszpanii, Niemiec zachodnich i USA.

Wymienieni sędziowie mają również prawo punktowania walk. Ponadto wytypowano 13 sędziów punktowych, wśród nich Węgra Ermlera. Dalsi sędziowie ringowi i punktowi będą wyznaczeni po przejściu specjalnych prób sędziowania.

Wśród wyznaczonych arbitrow znajdują się trzech Polaków: Łaukedrey, Neuding i Kowalski. Ponadto wyznaczono po trzech sędziów francuskich i irlandzkich, po dwóch — Węgrów (Kovacs i Forray), Finów i Włochów oraz po jednym — z Anglii, Holandii, Hiszpanii, Niemiec zachodnich i USA.

Vessely już trenuje

Kolarze CSR na obozie przygotowują się do wyścigu Warszawa—Berlin—Praga

Czechosłowacja, na której terenie nastąpi zakończenie kolarskiego Wyścigu Pokoju na trasie Warszawa—Berlin—Praga, przygotowuje się pilnie do tej wspaniałej imprezy. Powołano już do życia komitety etapowe w miastach Usti n. Laba, Pilźnie i Czeskich Budziejowicach.

W każdym mieście i w każdej gminie odbędą się masowe wyścigi kolarskie

Celem podkreślenia doniosłej roli i znaczenia politycznego kolarskiego Wyścigu Pokoju Warszawa — Berlin — Praga i spopularyzowania tej imprezy wśród rzesz społeczeństwa nie tylko wzdłuż trasy, którą przebiegać będzie wyścig, postanowiono zorganizować w całym kraju masowe wyścigi kolarskie.

Wyścigi takie będą przeprowadzone w miastach i gminach dn. 24 kwietnia i mogą w nich uczestniczyć zawodnicy od 15 lat. Przewiduje się trzy grupy startujących: I — na rowerach turystycznych, dystans 10 km, II — na rowerach turystycznych na dystansie 20 km i III — na rowerach wyścigowych na dystansie 50 km.

Zawodnicy z gmin startować będą w mieście powiatowym z tym, że zespół każdej gminy będzie punktowany oddzielnie. Zawodnicy miast powiatowych i wydziałonych tworzą oddzielne grupy startujących, które również będą punktowane oddzielnie. Start natomiast będzie wspólny.

Najlepsi kolarze, oprócz otrzymanych nagród, będą jeszcze nagrodzeni specjalnie, a mianowicie wezmą udział w uroczystościach przed startem wielkiego Wyścigu Pokoju w Warszawie.

Powrót bokserów z Moskwy

18 bm. wieczorem przybyła z Moskwy ekipa pięściarzy polskich, biorąca udział w międzynarodowym turnieju.

Na dworcu w Warszawie witali zawodników przedstawiciele GKKF, władze pięściarskie oraz sportowcy Stolicy.

Ping-pong

Wielką formą błysnął Krzysik w mistrzostwach Łodzi

Finałowe rozgrywki tenisa stołowego o mistrzostwo Łodzi zostały zakończone. Trzeba przyznać, że poszczególne spotkania były ciekawe, a poziom ich wysoki, dawno nie oglądany w Łodzi.

Do najciekawszych partii należały: Grzelczyk - Krzysik 3:0, Krygier — Bednarek 3:2, Bednarek — Zochowski 3:2. Specjalnie podobała się gra Krzysik — Krygier 3:0, w której Krzysik zabił wielką formą.

Kolejność miejsc finalistów jest następująca: 1) Krygier (Spójnia), 2) Bednarek (C.O.), 3) Grzelczyk (Łódzianka), 4) Zochowski (AZS), 5) Guzik (Ognisko), 6) Staszkievicz (Łódzianka), 7) Kadzidło (Spójnia), 8) Supel (Ognisko).

Charakterystyczne dla tegorocznych mistrzostw jest to, że młodzież nie zdołała odegrać w nich poważniejszej roli. Krzysik, który grał poza konkursem, swym zdecydowanym zwycięstwem nad Krygierem i pozostałymi finalistami, mimo że przegrał z Grzelczykiem, okazał się najlepszym wśród finalistów i jemu przypadł tytuł moralnego mistrza Łodzi. Zainteresowanie finałami b. duże.

Emes.

W każdym mieście i w każdej gminie odbędą się masowe wyścigi kolarskie

Celem podkreślenia doniosłej roli i znaczenia politycznego kolarskiego Wyścigu Pokoju Warszawa — Berlin — Praga i spopularyzowania tej imprezy wśród rzesz społeczeństwa nie tylko wzdłuż trasy, którą przebiegać będzie wyścig, postanowiono zorganizować w całym kraju masowe wyścigi kolarskie.

Wyścigi takie będą przeprowadzone w miastach i gminach dn. 24 kwietnia i mogą w nich uczestniczyć zawodnicy od 15 lat. Przewiduje się trzy grupy startujących: I — na rowerach turystycznych, dystans 10 km, II — na rowerach turystycznych na dystansie 20 km i III — na rowerach wyścigowych na dystansie 50 km.

Zawodnicy z gmin startować będą w mieście powiatowym z tym, że zespół każdej gminy będzie punktowany oddzielnie. Zawodnicy miast powiatowych i wydziałonych tworzą oddzielne grupy startujących, które również będą punktowane oddzielnie. Start natomiast będzie wspólny.

Najlepsi kolarze, oprócz otrzymanych nagród, będą jeszcze nagrodzeni specjalnie, a mianowicie wezmą udział w uroczystościach przed startem wielkiego Wyścigu Pokoju w Warszawie.

Odpowiedzi Redakcji

J. M. Gwardia (Kraków) jest mistrzem klasy państwowej, a Unia (Chorzów) zdobyła tytuł mistrza Polski w piłce nożnej.

ZAKŁADY BUDOWY I NAPRAWY WAG
Łódź, ul. Rembielińskiego 17, przyjmują do naprawy wagi wozowe, kolejowe, uchyłne, chrońnosy, dziecięte i inne. Zamówienia prosimy kierować do Łódzkich Zakładów Metalowych Przemysłu Terenowego, Łódź, ul. Południowa Nr 11, telefon 217-52. 735-K

Ogłoszenia drobne

KURSY księgowość — KUPIE sztańce ekscelencyjną z planowaną zniżką 7 ton, Łódź, Zielona 19, tel. 188-87, 75-34. Krawczyk. 3465-G
SINGER (dozna), szafa, łóżka, stoły, okna inspektowe, sprzedam. Telefoniczna 28, tel. 120-35. 3619-G
POTRZEBNA pracownica do pralni chemicznej, Sienkiewicza 52, Maria Radkowska 4, tel. 163-30. 823-K
wańska. 3588-G